

SỐ 213

PHÁP TẬP YẾU TỤNG KINH

Biên soạn: Tôn giả Pháp Cú.

*Hán dịch: Đời Tống, Sa-môn Thiên Túc Tai,
người vùng Trung Ấn.*

QUYỂN 1

Phẩm 1: HỮU VI

Người giác ngộ phiền não

*Nên phát tâm hoan hỷ
Lắng nghe tôi kết tập
Kệ pháp của Phật dạy
Đây là Phật, Thế Tôn
Bậc Thầy Nhất thiết trí
Từ bi vì chúng sinh
Giảng rộng lời chân thật.
Tất cả hành vô thường
Đều là pháp sinh diệt
Đã sinh rồi phải diệt
Tịch diệt là an lạc.
Xếp đồ trong phòng tối
Nhờ đốt ngọn đuốc sáng
Không dùng đèn trí soi
Thì phiền não phủ mãi.
Thân hình của con người
Sẽ tan rã khắp nơi
Xương trắng màu bồ câu
Xem có gì đáng vui!
Như người vào đầu đêm
Thần thức vào thai mẹ
Ngày thay đổi nhiều lần
Đi qua không trở lại.
Sáng sớm thấy việc tốt
Tối đến đã không còn
Đêm qua vừa trông thấy
Đêm nay đã mất rồi.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Giàu sang rất phồn thịnh
Vô thường không hẹn giờ
Khi thân chết đến bất
Không lựa người sang hèn,
Có kẻ chết trong thai
Hoặc vừa sinh đã chết
Tráng niên không thoát chết
Già cả cũng vậy thôi.
Tuổi già và thiếu niên
Cùng với hạng trung niên
Đều bị thân chết viếng
Tại sao không sợ hãi?
Mạng như trái đã chín
Sợ biết rụng lúc nào
Đã sinh phải có tử
Ai thoát khỏi luật này.
Ví như người thợ gốm
Nặn đất làm chén lu
Vật ấy rồi phải vỡ
Mạng người cũng như vậy.
Như người chơi đàn giỏi
Vang nhiều tiếng du dương
Dây đứt tiếng không còn
Mạng người cũng như vậy.
Như tù nhân bị nhốt
Trói dẫn đến pháp trường
Mỗi bước hướng về chết
Mạng sống cũng như vậy.
Như sông cuộn cuộn chảy
Trôi đi không quay lui
Đời người cũng như vậy
Qua rồi không trở lại.
Hoạn nạn hợp thành thân
Đời sống nhiều khổ não
Mạng người cũng như vậy
Bị già chết quản thúc
Công đức đã tạo thành
Đời đời được an lạc.
Như lấy gậy rẽ nước
Nước hợp trở lại ngay
Như người cầm gậy đi
Chăn bò cho ăn uống
Mạng người cũng như vậy
Nuôi sống về cõi chết.
Người nào muốn lập đức

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chớ buông trôi ngày đêm
Đã được làm thân người
Nhất tâm nhớ cái chết.
Mất ngủ nên đêm dài
Mỏi mệt thấy đường dài
Ngu mê sinh tử dài
Vì ít nghe diệu pháp.
Có con và có tiền
Tham tiệc khi bị mất
Kẻ ngu không tự xét
Con, tiền nào có đâu!
Trăm ngàn không thể đếm
Nam nữ sang và giàu
Tích tụ nhiều tài sản
Rồi cũng bị tiêu diệt.
Phú quý ngoài thánh tài
Vô thường luôn chi phối
Như người bị mù mắt
Không thể tự quan sát
Tụ tập rồi tan rã
Cao tốt phải rơi xuống
Có sống rồi phải chết
Hữu tình đều như vậy
Làm ác đọa địa ngục
Tu thiện thì sinh Thiên
Người nào thường tu thiện
Lậu tận chứng Niết-bàn.
Chư Phật và Bồ-tát
Duyên giác cùng Thanh văn
Còn bỏ thân hữu vi
Huống chi loài hữu tình.
Không lên trời xuống biển
Hay trốn vào hang núi
Không có ở nơi nào
Thoát được, không bị chết.
Tất cả pháp hữu vi
Ngay trong đời hiện tại
Quá khứ và tương lai
Đều đi về diệt tận.
Bậc Trí thoát trói buộc
Thường chánh niệm quán sát
Tư duy đạo Vô lậu
Gọi là bậc Chân trí.
Như tù nhân bị trói
Không theo ý muốn được

Như xe cũ bị hư
Không lâu thấy tan rã
Già cả sắc suy tàn
Yêu nhà như bị trói
Bỗng nhiên thần chết bắt
Kẻ ngu nào biết gì.
Tuy sống đến trăm năm
Cái chết vẫn đi theo
Bị già bệnh áp bức
Hoạn nạn đến cuối đời
Tuổi già, khổ trói thân
Ngày đêm nhiều phiền não
Đau đớn đến ngàn lần
Như cá rơi vào lửa.
Sông rạch không ngừng chảy
Trôi nhanh không quay lại
Tiếc giữ thân rỉ mủ
Thương yêu nào giữ được.
Bốn đại hợp thành thân
Vô thường nào giữ mãi
Khi địa chũng tan rã
Thần thức cũng vô dụng.
Thân này nhiều chướng não
Rỉ mủ luôn đau bệnh
Người ngu mê tham đắm
Không mong cầu Niết-bàn.
Tuy nói đang năm này
Mùa đông, hạ vẫn trôi
Phàm phu tham thế lạc
Trong đó không kinh sợ.
Cha mẹ và anh em
Vợ con cùng quyến thuộc
Vô thường đến lơi đi
Không ai cứu giúp được.
Thế nên các hữu tình
Sống trong tham vinh lạc
Vô thường già bệnh đến
Bất giác sinh khổ não.
Cạo tóc làm Bí-sô
Cần phải tu chỉ quán
Ma vương không hại được
Vượt đời đến bờ kia.

M

Phẩm 2: ÁI DỤC

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Dục, ta biết gốc người

*Ý do tư tưởng sinh
Ta không tư duy người
Thì dục không hiện hữu.
Do dục sinh phiền não
Do dục sinh sợ hãi
Ly dục được giải thoát
Không sợ, không phiền não.
Do ái sinh phiền não
Từ ái sinh sợ hãi
Ly ái được giải thoát
Không sợ, không phiền não.
Trái trước ngọt sau đắng
Ái dục cũng như vậy
Sau chịu khổ địa ngục
Thiêu đốt vô số kiếp.
Ngu mê tham ái dục
Luyến ái với vợ con
Bị ái nhiễm trói buộc
Chắc chắn khó thoát ly.
Hiền thánh chỉ ái dục
Trang bị thêm trói buộc
Xa lìa hẳn vợ con
Chắc chắn được lợi ích.
Tham dục khó giải thoát
Ly dục, chân xuất gia
Không tham, hưởng khoái lạc
Bậc Trí không tham muốn.
Người thế gian tham dục
Chỉ suy nghĩ điều quấy
Ai điều phục được mình
Gọi là chân ly dục.
Người nào luôn tham dục
Bị trói khó giải thoát
Dùng tuệ phân biệt rõ
Đoạn phiền não không sinh.
Thường sống trong chánh niệm
Tịch tịnh, dễ trừ dục
Tự chế dùng pháp, giới
Không phạm, thiện tăng trưởng.
Kẻ thường sống tham dục
Ngu làm thêm tật xấu
Niệm định không phóng dật
Từng bước chứng vô lậu.
Giây phút tu chỉ quán*

Thoát ly nhiều tội cấu
Ngã mạn tự tiêu trừ
Giải thoát được an lạc.
Người nào không đoan dục
Như da rơi vào lửa
Giây phút bị cháy tiêu
Chịu tội vô số kể.
Bí-sô cẩn thận dục
Phóng dật nhiều lo buồn
Ai thoát ly ái dục
Chánh niệm hưởng an lạc.
Không chán sao biết đủ
Không biết đủ, sao vui?
Không vui, tất lo buồn
Có ái, làm sao vui!
Tịch tịnh, đủ trí tuệ
Đạo vô lậu lớn mạnh
Tham ái không biết chán
Tai nạn trong phi pháp
Thấy sắc tâm mê loạn
Không tự quán vô thường
Ngu cho là mỹ thiện
Chẳng biết sắc không thật.
Ngu lấy tham tự trói
Không cầu sang bờ kia
Tham tài vì ái dục
Hại người, hại cả mình.
Các diệu dục ở đời
Dục ấy vui rất ít
So với vui cõi trời
Ca-ly-lê-ba-nô
Các núi đều bằng vàng
Cũng như núi Thiết vi
Đây vẫn không biết chán.
Chánh giác biết tận cùng
Quả báo khổ trong đời
Đều do nhân tham dục
Người trí khéo điều phục
Cần phải học như vậy.

M

Phẩm 3: THAM

Quá tham biểu hiện rõ
Chúng sinh nghi, lo nghĩ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ai tăng thêm ý tham
Tự trói buộc thêm chặt.
Khéo quán sát ly tham
Tiêu trừ nghi, lo nghĩ
Vứt bỏ tham ái kia
Trói chắc mấy cũng đứt.
Dùng lưới dục tự vây
Đem lọng ái tự che
Ý ngu tự trói mình
Như cá mắc lưới câu
Chết theo mãi mạng sống
Như bê theo bò mẹ
Người tham đắm phóng dật
Như vượn gặp trái cây.
Ý tham rất vững chắc
Thích thú, lại thích thú
Chìm đắm trong tham ái
Tư tưởng thêm vướng vít.
Tham dục sâu không đáy
Làm tăng thêm già chết
Tham dục nhiều hư dối
Tham dục thêm bồn sển
Ai dùng tuệ phân biệt
Chánh quán được an lạc.
Vi tham bị sinh tử
Bôn ba ưa chạy tới
Quần sinh không mất tuệ
Không thể tự quán sát.
Ngu mê tham chấp trước
Trầm luân nào biết gì
Ai tu hạnh Du-già
Ma vương không tìm được.
Tham lam khó tiêu diệt
Như bò con yêu mẹ
Bỏ tham hết luân hồi
Ly tham đắc giải thoát.
Do tham tăng tranh cãi
Vi ái bị chê nhiều
Bí-sô tu chỉ quán
Chứng đắc quả tịch tịnh.
Ý tham như ruộng tốt
Thuận mưa gió, lớn nhanh
Ai xa lìa tham ái
Phiền não không quấy phá.
Nếu có ít tham dục

Như giọt nước trên sen
Người dễ trừ phiền não
Được gọi là bậc Trí.
Chặt cây không bứng gốc
Chặt rồi vẫn mọc lại
Diệt tham không tận gốc
Diệt rồi sinh lại ngay,
Diệt tham như làm ruộng
Cày bừa bỏ cỏ rác
Thương mạ, không nhổ cỏ
Hạt lúa sẽ không chắc.
Tâm tham và tâm ái
Xét rõ từ một gốc
Làm ác phải chịu khổ
Sao không sinh hối hận?
Tánh tham hạt giống đầu
Tánh ái thọ bào thai
Hữu tình luyến ái mãi
Khó thoát được luân hồi.
Chư Thiên và loài người
Vì ái nên ở đây
Các kết sử theo ái
Không ngừng giây phút nào.
Qua rồi sinh buồn lo
Đọa địa ngục mới biết
Theo dòng ái không ngừng
Lưỡi đục che vết thương
Thêm đói khát vướng víu
Luôn luôn tăng khổ thọ.
Ví như tự làm tên
Lại làm mình bị thương
Tên bên trong cũng vậy
Tên ái hại hữu tình.
Ai hiểu biết như vậy
Ái khổ duyên sinh hữu
Không đục, không hữu tướng
Bí-sô thật giải thoát.

M

Phẩm 4: PHÓNG DẬT

Giới là đường cam lộ
Phóng dật là đường chết
Không tham thì bất tử
Mất đạo là tự sát.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bậc Trí giữ đạo thẳng
Không bao giờ mê loạn
Không tham được hỷ lạc
Từ đó đắc Thánh đạo.
Hằng tư, tu thiện pháp
Thường tự giữ kiên cố
Bậc Trí cầu tịch tịnh
Được kết tường tối thượng.
Mê say như tự nhất
Bỏ được là bậc Hiền
Đã lên lầu trí tuệ
Thoát ách nạn được an.
Người trí xem kẻ ngu
Ví như núi với đất
Nên bỏ tâm kiêu mạn
Người trí học tuệ sáng.
Hành động không phóng dật
Khắc kỷ điều phục tâm
Khéo làm ngọn đèn trí
Tự phá tan tối tăm
Thường sống trong chánh niệm
Ý tịnh dễ diệt trừ.
Tự chế sống đúng pháp
Không làm mất tiếng tốt
Chuyên tâm không phóng dật
Học tập giới Mâu-ni.
Không gần pháp hữu lậu
Không thân cận phóng dật
Không trồng gốc tà kiến
Không tăng ác trong đời.
Chánh kiến đạo tăng thượng
Quan sát bằng tục trí
Trải qua trăm ngàn đời
Không bị đọa địa ngục.
Người tu tránh phóng dật
Kẻ ngu, hành động xấu
Chỉ quán không tán loạn
Như tài chủ giữ kho.
Đừng tham ưa tranh cãi
Cũng chớ đắm dục lạc
Tư duy không phóng dật
Chắc chắn được an lạc.
Không làm theo phóng dật
Chế ngự lậu đến cùng
Phóng dật bị ma bắt

Như sư tử bắt nai.
Phóng dật có bốn việc
Ưu phạm vào vợ người
Một ngục, hai ít phước
Ba bị chê, bốn ngủ.
Vô phước đọa nơi ác
Sợ lại sợ ít vui
Phép vua xử tội nặng
Chết rồi đọa địa ngục.
Không tạo ra gốc tình
Không làm theo tình cảm
Không nghĩ đến đường tà
Việc kẻ ngu mong cầu.
Bạc Trí như đèn sáng
Kẻ tối theo ngọn đuốc
Hướng dẫn người thế gian
Như mắt dắt người mù.
Ai hành động bất thiện
Như người không có mắt
Đi đường rất khó khăn
Đường hiểm lòng sợ hãi.
Ai tăng trưởng thiện pháp
Ma vương không hại được
Lậu tận chứng tịch diệt
Được quả vị chân thật.
Ai tăng trưởng pháp ác
Bị ma vương sai khiến
Mất đạo tịch diệt rồi
Chịu khổ vô cùng tận.
Gọi là người trì pháp
Nào phải học tụng nhiều
Ai chỉ nghe một ít
Hành đủ là trì pháp.
Tuy học tụng nhiều nghĩa
Phóng dật, không làm đúng
Như kẻ đếm bò người
Khó hưởng Sa-môn quả.
Ai nghe ác, nhẫn chịu
Nói và làm đáng khen
Tiêu trừ tham, sân, si
Họ được Sa-môn tánh.
Tán thán không phóng dật
Chê bai kẻ phóng dật
Được quả báo trời người
Nơi tối thượng thù thắng.

Người nào không phóng dật
Được bậc Trí ngời khen
Phát triển hành động thiện
Thường sinh các pháp thiện.
Ai sống theo phóng dật
Hiện đời không ích gì
Sao an nhiên như vậy
Lại cho là có trí.
Bí-sô phải cẩn thận
Phóng dật nhiều nạn lo
Như voi bị sa lầy
Khổ quá sâu khó cứu.
Bí-sô phải cẩn thận
Phóng dật nhiều nạn lo
Quét sạch các tội trần
Như gió thổi lá rụng.
Bí-sô phải cẩn thận
Phóng dật nhiều nạn lo
Trói sâu trong kết sử
Như lửa đốt củi khô.
Bí-sô phải cẩn thận
Phóng dật nhiều nạn lo
Từng bước theo thứ lớp
Diệt tận các kết sử.
Bí-sô phải cẩn thận
Phóng dật nhiều nạn lo
Giải rõ nghĩa từng câu
Tịch tịnh an ninh mãi.
Bí-sô phải cẩn thận
Phóng dật nhiều nạn lo
Ai tiêu trừ phiền não
Được pháp lạc Niết-bàn.
Không phát sinh phóng dật
Cần phải tu thiện pháp
Đời này đến đời sau
Được sống với pháp lạc.
Không phát sinh phóng dật
Phiền não tự nhiên tiêu
Học tập vững thiện pháp
Quyết định chứng Niết-bàn.
Hành động luôn phóng dật
Không lúc nào chịu ngừng
Khi chết đọa địa ngục
Đau khổ cũng chẳng ngừng.
Không nghĩ đến phóng dật

Không hành động phóng dật
Ngủ cũng không phóng dật
Đây là giới ngăn che.
Cách ly, không tương ứng
Khiến không quên chánh niệm
Thường điều phục tà niệm
Trần cấu tất tiêu trừ.
Bí-sô phải cẩn thận
Trì giới chớ phá hoại
Khéo hộ trì tự tâm
Đời này và đời sau.
Bí-sô chớ phóng dật
Bỏ nhà theo lời Phật
Giữ sạch quân vô thường
Như voi vượt khỏi ao.
Y pháp Tỳ-ni này
Không nghĩ làm phóng dật
Phá nát vòng sinh tử
Vĩnh viễn hết khổ não.

M

Phẩm 5: ÁI LẠC

Luyện ái sinh buồn lo
Luyện ái sinh sợ hãi
Ai không còn luyện ái
Nào có sợ, buồn lo.
Luyện ái sinh ưu sầu
Luyện ái sinh sợ hãi
Ai viễn ly luyện ái
Dứt sạch hết cuồng loạn.
Người sống trong ưu sầu
Cuộc đời khổ vô cùng
Vì nhớ nghĩ ân ái
Không nhớ thì không buồn.
Thế nên không nên nhớ
Nhớ chính là khổ lụy
Không nên bị ràng buộc
Vào nhớ hay không nhớ.
Nhớ thương tìm phương pháp
Nhưng không đúng không làm
Lập tuệ làm việc lớn
Tự chứng Đệ nhất tôn.
Chớ thân cận người yêu
Không gần gũi kẻ ghét

Yêu không gặp thì khổ
Gần ghét tất ưu sầu
Yêu, ghét sinh sầu khổ
Tiêu diệt thiện căn người.
Luyến ái đến đời sau
Bạn bè nhiều thân quyến
Sống trong ưu sầu hận
Thương phải lìa thật khổ.
Nhớ sắc đẹp màu vàng
Sống riêng trên cõi trời
Vui tận cùng, hại đến
Bị Diêm vương bắt đi.
Người nào suốt ngày đêm
Diệt ý luyến ái sắc
Tự đào bứng gốc ái
Không còn đi đường chết.
Hình sắc đẹp hay xấu
Sắc đáng yêu hay không
Nếu tham đắm vào sắc
Đều bị phóng dật sai.
Người tự nhớ ái dục
Không gặp phải việc ác
Điều này khó xảy ra
Yêu thích là gốc ác.
Ai nhớ nghĩ đến dục
Cần phải khéo hộ trì
Như phòng hộ biên cương
Xây tường hào chắc chắn.
Như giữ thành biên cương
Trong ngoài đều chắc chắn
Phải tự phòng hộ mình
Sau đó không hối hận
Khi lỗi sinh ưu phiền
Không lâu đọa địa ngục.
Tâm tìm khắp các hướng
Cùng với cả trung ương
Chẳng có chúng sinh nào
Yêu kẻ khác hơn mình
Đem mình so mạng khác
Thế nên chớ hại người.
Mọi người đều sợ chết
Ai cũng sợ dao gậy
Ví dụ tha thứ mình
Chớ giết chớ đánh đập.
Ví như người đi xa

An toàn trở về nhà
Thân quyến cũng vui mừng
Chào đón nhau tốt đẹp.
Người ưa phước làm thiện
Đến đâu cũng thành đạt
Tự hưởng nhiều quả phước
Như thân quyến đến mừng
Học tập theo giáo pháp
Cấm chế tâm bất thiện.
Gần đạo ai cũng mến
Xa đạo chẳng ai thân
Gần đạo và xa đạo
Chỗ đi đến khác nhau
Gần đạo thì sinh Thiên
Xa đạo đọa địa ngục.
Ưu pháp, thành tựu giới
Thành tín, vui tu tập
Thường tự răn bảo mình
Được mọi người yêu kính.
Được mọi người kính trọng
Đều do chính mình làm
Đời này được tiếng khen
Đời sau sinh cõi trời.
Dạy giáo pháp khiến làm
Ngăn cấm việc phi pháp
Được người thiện kính yêu
Kẻ ác sẽ xa lánh.
Người thiện và bất thiện
Hai hạng này không ngoài
Thiện thì sinh cõi trời
Bất thiện đọa địa ngục.

Phẩm 6: TRÌ GIỚI

Người trí luôn giữ giới

*Được ba loại phước báo
Được tiếng khen và lợi
Đời sau sinh cõi trời.
Nên gần bậc Trì giới
Hộ giới, trí sáng ra
Được thành tựu chánh kiến
Đời này được an tịnh.
Trì giới được khoái lạc
Làm thân không phiền não
Đêm ngủ được nhẹ nhàng
Thức dậy luôn hoan hỷ.
Giới đến già, chết yên
Thiện giới hộ an lành
Tuệ là báu của người
Phước đức thoát giặc nạn.
Pháp gì thiện trọn đời?
Pháp gì làm an tĩnh?
Pháp gì báu của người?
Pháp gì trộm không lấy?
Giới pháp an trọn đời
Giới pháp làm an tĩnh
Tuệ là báu của người
Phước không bị mất trộm.
Tu giới, hành bố thí
Làm phước gieo ruộng tốt
Nhờ đó đến bờ kia
Thường đến chỗ an lạc.
Bí-sô lập Giới đức
Hộ trì các căn môn
Ăn uống biết tiết độ
Ngủ thức luôn tỉnh giác
Ý thường sống giác ngộ
Ngày đêm tinh cần học
Lậu tận, tâm minh giải
Đạt đến đạo Niết-bàn.
Bậc Trí giữ cấm giới
Chuyên tâm tu trí tuệ
Bí-sô không phiền não
Đắc quả cuối thoát khổ.
Dùng giới điều phục tâm
Thủ hộ chánh định ý
Trong tu học chỉ quán*

Chánh niệm đạt chánh trí.
Trừ bỏ các tội lỗi
Hết mạn, chớ sinh nghi
Trọn đời cầu giới pháp
Chớ xa lìa Thánh niệm.
Giới, định, tuệ, giải thoát
Cần phải khéo quan sát
Đã thoát ly trần cấu
Phiền não hết, không sinh.
Sống thanh bạch giải thoát
Ngu si bị diệt tận
Siêu việt cảnh giới ma
Như mặt trời chiếu sáng.
Ngã mạn và si mê
Bí-sô phải tránh ngay
Ba học Giới, Định, Tuệ
Cầu đủ chớ tránh xa.
Đã không sống phóng dật
Chớ tưởng niệm các trần
Nhờ vậy bỏ ấm, cái
Không sinh các chướng kia.
Bí-sô trì cấm giới
Thường thấy học như vậy
Đi thẳng đường Niết-bàn
Mau đắc đạo thanh tịnh.
Hương Phù dung, Chiên-đàn
Hương hoa không ngược gió
Hương đức tỏa ngược gió
Đức người tiếng thơm vang
Ô-bát-phước-lý-sử
Da-la-nga, Chiên-đàn
Các loại hương hoa ấy
Không sánh bằng hương Giới,
Người nào hằng trì giới
Thanh tịnh không phóng dật
Chánh trí đắc giải thoát
Gọi là nơi an lạc.
Đạo này thật tối thượng
Trừ thiền định của ma
Đạt đến đường Bát chánh
Đức Hiền thánh khó lường.

M

Phẩm 7: THIỆN HÀNH

Xem chừng thân làm ác

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chân chánh giữ gìn thân
Người thân không làm ác
Thường tu tập thiện hạnh.
Xem chừng miệng nói ác
Chân chánh giữ gìn miệng
Người miệng không nói ác
Miệng thường nói lời thiện.
Xem chừng ý nghĩ ác
Chân chánh giữ gìn ý
Người ý không nghĩ ác
Ý thường nghĩ điều thiện.
Thân không được làm ác
Miệng không được nói ác
Ý không được nghĩ ác
Và những pháp xấu ác.
Thân tu tập việc thiện
Miệng cũng tu việc thiện
Ý tu tập việc thiện
Không còn dục và lậu.
Thân thường tu thiện hạnh
Miệng, ý cũng như vậy
Đời này và đời sau
Luôn được sống chỗ thiện.
Nhân từ không giết hại
Thường giữ thân làm thiện
Đắc địa vị vô tận
Đến đâu cũng an ổn.
Không giết là nhân từ
Cẩn thận, lời không dối
Đắc địa vị vô tận
Đến đâu cũng an ổn.
Trước đây, thân làm ác
Nay phải tự hối hận
Thân không phóng dật nữa
Trí sinh, tội tiêu diệt.
Trước đây, miệng nói ác
Nay phải tự hối hận
Nếu không nói dối nữa
Trí sinh, tội tiêu diệt.
Trước đây, ý nghĩ ác
Nay phải tự hối hận
Tâm ý thường thanh tịnh
Trí sinh, tội tiêu diệt.
Rất thận trọng hành động
Rất thận trọng lời nói

Ý nghĩ rất thận trọng
Cẩn thận các quan hệ
Nơi này là bất tử
Đến đâu cũng an vui.
Lành thay, giữ gìn thân
Lành thay, giữ lời nói
Lành thay, giữ gìn ý
Lành thay, giữ tất cả
Bí-sô hộ trì khắp
Diệt hết cảnh giới khổ.
Giữ miệng ý thanh tịnh
Thân không làm việc ác
Thanh tịnh ba nghiệp này
Là đạo của Phật dạy.

M

Phẩm 8: NGŨ NGÔN

Nói dối đọa địa ngục
Có làm nói không làm
Hai tội đều phải chịu
Do nghiệp tự dẫn đi.
Người ôm lòng bạo ác
Búa trong miệng đưa ra
Thế nên tự chém thân
Đều do nói lời ác.
Người nói pháp tự vui
Miệng nói vô lượng nghĩa
Nếu giúp người có thai
Ta không ngại chú nguyện.
Nói xấu, nói xấu lại
Cả hai đều là xấu
Thích tranh cãi bằng miệng
Không ai an ổn cả.
Tranh vì chút lợi nhỏ
Như mất cả tài bảo
Do đó sinh tranh đấu
Ý hướng đến đường ác
Trăm ngàn Ni-la-phù
Và ba mươi sáu ngục.
Phỉ báng bậc Hiền thánh
Miệng ý phát điều ác
Vô đạo đọa đường ác
Tự tăng khổ địa ngục.
Lánh ngu, tu ý nhân
Niệm sự thật, không phạm

Ai dựa vào giàu có
Sống mượn danh Hiền thánh
Kẻ ngu đọa đường ác
Còn muốn làm tà kiến.
Đã mất dịp tốt này
Lại van vái nguyện cầu
Không sao thấy Thánh đế
Hướng chi đạt cứu cánh.
Tre trúc khi sinh trái
Là tự hại thân mình
Nên nói ra lời thiện
Không diễn giáo pháp ác
Từ thiện được giải thoát
Làm ác không thoát được.
Hiểu rõ là bậc Hiền
Nên thoát khỏi đường ác
Bí-sô ý khiêm tốn
Phải giữ lời trung tín
Nói đúng nghĩa, đúng pháp
Ngôn ngữ thật dịu dàng
Khéo nói pháp Hiền thánh
Nói pháp như Hai pháp
Nói niệm như Ba niệm
Nói đế như Bốn đế
Người nói lời như vậy
Tất tâm ý an vui.
Không khắc bạc chúng sinh
Thế nên nói lời thiện
Lời nói hợp với ý
Cũng làm cho hoan hỷ
Không nên gây ác ý
Nói ra mọi người vui.
Nói thành thật ngọt ngào
Thuyết pháp không gì hơn
Nói thật nghĩa như pháp
Là lập nền móng đạo.
Người nói đúng lời Phật
Phước này được diệt độ
Vì thoát được bờ khổ
Nên nói là cao thượng.

M

Phẩm 9: NGHIỆP

Phải viễn ly một pháp

Là người nói dối trá
Không ác nào không làm
Đời sau không thoát khổ.
Thà nuốt viên sắt nóng
Khát uống nước đồng sôi
Không lấy thân vô giới
Ăn vật của tín thí.
Người phạm giới phóng dật
Như cục thịt giữa đời
Không tầm quý sợ tội
Sau thọ khổ địa ngục.
Người nào sợ quả khổ
Không thích hành động khổ
Chớ tạo các nghiệp ác
Nhớ vậy để sửa đổi.
Hăng say làm việc ác
Tự làm bảo người làm
Không thoát khỏi quả khổ
Muốn tránh nào có được.
Không lên trời xuống biển
Không vào giữa lòng núi
Những nơi này không thể
Thoát nạn ác đã gây.
Chúng sinh có khổ nào
Không thoát khỏi già chết
Chỉ có bậc Nhân trí
Tội không trói buộc được.
Nói dối cầu của cải
Từ đó làm bất chánh
Vu oan người lương thiện
Mưu hại bậc Thiện sĩ
Tội trói những hạng ấy
Chìm sâu trong hố hiểm.
Người nào biết hành động
Xử tốt với kẻ xấu
Làm vậy lợi cho mình
Không bao giờ thất bại.
Thân cử động thế nào
Chỉ có bóng đi theo
Đi đứng hay qua lại
Hình bóng không lìa thân
Không những bóng tùy thân
Thân cũng không rời bóng
Như hành động thiện ác
Luôn theo thân không mất.

Tham đắm ăn vị độc
Không theo lời Phật dạy
Bị hại vì chất độc
Sau mới tự giác ngộ.
Tâm ngu không khai ngộ
Làm ác, không theo Phật
Chịu đau khổ địa ngục
Mới chịu hiểu lời dạy.
Khinh thường việc làm ác
Đã làm, thân phải chịu
Khóc than nhận tội báo
Tội tùy theo hành động.
Ác, không nhận quả ngay
Như vắt lấy sữa bò
Tội âm thầm theo ta
Như tro che trên lửa.
Ác, không nhận quả ngay
Như lưỡi kiếm bén nhọn
Không nghĩ đến đời sau
Sẽ chịu quả báo khổ.
Ác bị ác trói buộc
Làm ác không tự giác
Gặp ác, biết ác đến
Nhận ác do làm ác.
Như sắt sinh rỉ sét
Trở lại ăn thân sắt
Tâm mình sinh ra ác
Ác hại lại thân mình.

M

Phẩm 10: CHÁNH TÍN

Tín, tâm, giới, bố thí
Thượng sĩ khen pháp này
Đạo này, Minh trí dạy
Được sinh lên Thiên giới.
Ngu không tu phạm hạnh
Cũng không khen bố thí
Chánh trực, tùy hỷ thí
Người ấy đời sau vui.
Tín làm người chân chánh
Niệm pháp được sống an
Chánh tín, được cao thượng
Đức, sống lâu có trí.
Gì làm người cao thượng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Làm gì được hoan hỷ
Việc gì quan trọng nhất
Sống thọ, thọ nào hơn?
Tín làm người chân chánh
Niệm pháp sống an ổn
Chân thật, tâm cao thượng
Đức, sống lâu có trí.
Có tín tài, có đạo
Tự chứng pháp diệt độ
Nghe hiểu sinh trí tuệ
Được thoát hết trần phược.
Chánh tín theo giới pháp
Hành trì bằng tâm tuệ
Vững mạnh vượt sân hận
Từ đó thoát vực sâu.
Tín làm giới thành tựu
Được sống lâu trí tuệ
Đến đâu cũng làm vậy
Luôn luôn được cúng dường.
Bố thí lẫn tranh đấu
Bạc Trí không làm vậy
Khi thí, không tranh đấu
Hãy thí, chớ nghi ngờ.
Cách này ngoài thế lợi
Tuệ tín là mẹ trí
Tài này, báu xuất thế
Còn gia sản không bền.
Muốn gặp bậc Chân chánh
Ưu thích nghe giáo pháp
Phải bỏ tâm xan cấu
Đây là Tín tối thượng.
Tín làm vượt sông hữu
Phước này không bị mất
Ngăn chặn được kẻ trộm
Vui Sa-môn an tịnh.
Được Sa-môn đi đến
Người trí thấy vui mừng
Và người chánh tín khác
Nghe thì sinh hoan hỷ.
Ai có lòng áo nã
Tham ăn mặc của người
Ngày đêm họ say mê
Không sao chứng chánh định.
Ai trừ diệt lòng tham
Như chặt cây thốt nốt

Người ấy ngày hay đêm
Đều đắc được chánh định.
Bất tín, chẳng tu hành
Tìm lỗi trong lời nói
Như lấy nước suối trong
Lại quậy bùn trong suối.
Bậc Trí tín mới làm
Vui nhận dòng thanh tịnh.
Như khéo lấy nước suối
Chọn trong, không gây đục.
Trí không hại người
Gần Trí và Hiền nhân
Tránh xa kẻ không tốt
Thân học người tốt đẹp.
Ưa tín và không ưa
Yên lặng tự suy nghĩ
Lánh xa kẻ bất tín
Tin làm theo nhân đức.
Vô thường và dục tham
Phóng dật cùng ái lạc
Giới, thiện hạnh, ngữ ngôn
Tín, nghiệp là mười phẩm.

M

Phẩm 11: SA-MÔN

Đoạn lậu, hàng phục tặc
Ly dục gọi phạm hạnh
Không phạm giới Mâu-ni
Nguyện nào cũng mỹ mãn.
Ai tu hành lơ là
Làm thiện lẫn bất thiện
Phạm hạnh không thanh tịnh
Không thể đắc quả lớn.
Ai hành động trì hoãn
Ý lười, hãy trừ đi
Tu tập hạnh thanh tịnh
Chứng đến quả Vô dư.
Như người cầm kiếm bén
Không chặt, tất đứt tay
Sa-môn không tự chế
Phải rơi địa ngục ngay.
Lại như cầm kiếm bén
Giữ chặt, không đứt tay
Sa-môn giữ cấm giới

Đã đến gần Niết-bàn.
Chẳng hiểu thì khó đoạn
Sa-môn ít trí tuệ
Các tướng quấy nhiễu hoài
Kẻ ngu bị khổ não.
Sa-môn, chẳng nét hạnh
Phóng ý, không tự chế
Dính mắc theo từng bước
Chỉ chạy theo vọng tưởng,
Học khó, trừ tội khó
Sống tại gia cũng khó
Lợi hòa đồng quân khó
Không gian nan nào bằng.
Thân mặc áo ca-sa
Không từ bỏ việc ác
Thường nghĩ, thường làm ác
Kẻ này đọa đường ác.
Vì sợ hãi, sợ tội
Giả danh làm Sa-môn
Thân mặc Tăng-già-chi
Như lột vỏ Sa-la.
Gọi là bậc Trưởng lão
Không phải vì tuổi già.
Thân suy, râu tóc bạc
Nhưng ngu không biết tội.
Người biết rõ tội phước
Thân tịnh, tu phạm hạnh
Đức sáng xa thuần khiết
Đây gọi là Trưởng lão.
Gọi là bậc Sa-môn
Chẳng vì cạo râu tóc
Nói dối, nhiều tham ái
Có dục như phàm phu.
Đời gọi người Sa-môn
Người cũng xưng Sa-môn
Bộ dạng giống Sa-môn
Ví như cò rình cá
Như ly, thật không ly
Ca-sa trừ không trừ
Trì bát thật không trì
Phi tục, phi Sa-môn.
Gọi là bậc Sa-môn
Tiêu diệt tội Đột-la
Giữ cả điều lỗi nhỏ
Mới là Chân phạm hạnh.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Gọi là bậc Sa-môn
Ngăn tâm, diệt vọng tưởng
Tiêu trừ hết ứ cấu
Nên gọi người xuất gia.*

